

Castells de frontera

Una vintena de torres de defensa ens transporten a l'època medieval en què el Pallars Jussà i en concret el Montsec va esdevenir una de les zones de frontera més importants de la conquesta cristiana.

En efecte, les construccions fortificades del Montsec testimonien l'existència d'una frontera encarregada de defensar el Pallars de la presència àrab durant l'Edat Mitjana.

La major part de les torres i castells es van construir durant els tres primers quarts del segle XI per Arnau Mir de Tost, un dels personatges històrics més importants dins de la política d'expansió feudal catalana.

Les torres circulars foren construïdes amb la principal missió d'exercir de punt de connexió entre els diferents castells que estaven alineats al llarg de la frontera.

Els castells van crear un mur infranquejable que van permetre la reconquesta cristiana de l'època medieval; dins els seus recintes s'aglutinaren funcions eminentment defensives però també religioses, administratives i fins i tot de llar.

De tots els emplaçaments d'aquesta terra rica en construccions militars medievals us en destaquem...

Torre d'Alsamora:

Típic tor de guaita de 15 metres d'alçada que formava part de l'entramat defensiu de la zona, es troba en un molt bon estat de conservació. De planta circular, la torre es podria haver construït entre els segles XI i XII.

A la part inferior es troba una habitació coberta i a sobre d'aquest nivell s'ubica la porta d'entrada. Del nivell superior destaquen unes finestres amples, una característica no gaire comuna a les torres catalanes i que identifiquen a aquesta torre amb una funció defensiva però també residencial.

Població: Sant Esteve de la Sarga

Castell de Guàrdia:

Emplaçat de forma estratègica dalt d'un turó, data del segle XI. De l'estructura, molt similar a la del Castell de Mur, destaca una torre semielíptica.

Població: Guàrdia de Tremp

Castell de Conques:

Sortint del poble de Conques, pujant cap a un turó es troba l'emplaçament del que va ser el castell de Conques. D'aquest només es conserva una torre d'estil romànic de planta rectangular i de pedra poc treballada.

Castell de Llordà:

Fortalesa construïda al cim d'un turó pels voltants del segle XI. Aquest edifici destaca respecte la resta de construccions catalanes i europees per la seva concepció defensiva però també residencial. En efecte, a la part més elevada del recinte, es troba l'edifici noble testimoni per elements senyorials i de luxe de l'època, com per exemple una llar de foc, quelcom d'insòlit per aquell moment medieval; en un nivell inferior s'ubicaven les estances del servei i la guarnició militar.

Envoltant aquestes diferents estructures, el conjunt fortificat forma un triangle a partir de les tres torres de vigilància de planta quadrada.

Castell de Mur:

Antiga possessió dels comptes del Pallars, el castell de Mur, referenciat per primer cop el segle IX, es va construir a partir de la torre circular. El castell es va construir directament sobre el basament rocós d'un turó de 800 metres. És un dels exemples més excepcional d'arquitectura defensiva del Pallars tal i com ho demostres les escasses obertures de la muralla.

El castell de Mur es de planta ovalada o de nau i està bordejat d'una muralla el·líptica. La torre primària a partir de la qual es va construir el castell és la peça principal del recinte: medeix 16 metres d'alçada i té un gruix d'un metre i mig.

L'any 1055 Mur va passar de mans dels compte del Pallars a Arnau Mir de Tost. Després de passar per diverses mans, a finals del segle XIII el castell va ser abandonat. Aquest abandonament va ser clau perquè l'estructura originària s'hagi conservat en estat pur fins els nostres dies.

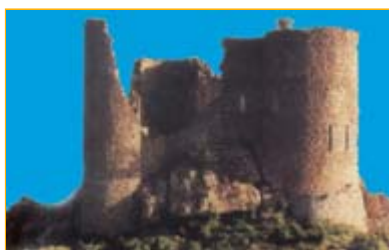
Al costat del castell es troba la canònica de Santa Maria, format per una església, el claustre i les dependències monacals.

Castell d'Orcau:

Situat al cim que hi ha al darrere del poble d'Orcau i construït a cavall entre els segles XII i XIII, el conjunt es divideix en dos àmbits units per un mur perimetral: el castell i l'església. També s'observen restes d'un poblat emmurallat.

El castell és de planta gairebé quadrada. En cadascun dels quatre angles s'hi construïren torres circulars, cap de les quals es troba actualment conservada en la seva totalitat. Dues torres circulars més una mica més avall completen les estructures fortificades del recinte. L'església de la Pietat és un edifici d'una sola nau, que l'any 1962 va patir l'esfondrament de tota la volta i la façana sud.

Castell de Montllobar:

A 1102 metres d'alçada es troba una troba de guaita des de la qual es pot gaudir d'unes espectaculars vistes del Pallars. La torre medeix 5 metres d'alçada i és de planta circular.

Castell d'Antist:

Documentat per primer cop el segle XIII, al seu voltant s'aixeca un emplaçament defensiu diferent al d'altres castells de la zona

Castell de Sant Gervàs:

Engloba una ermita, el castell i poblat del segle XII conegut com "Els Vilots" i les restes de la capella castral del segle IX. Tot el conjunt suposa un important exemple d'urbanisme de frontera

